

MINISZTERELNÖKSÉG

A névviselés jogi és gyakorlati aspektusai

Előadó:

LÉNÁRDNÉ DR. SZABÓ ZSUZSANNA
osztályvezető

Jogi háttér I.

Az **Alaptörvény** XXIX. cikk (1) bekezdése értelmében a Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az anyanyelvhasználathoz, a saját nyelven való egyéni és közösségi *névhasználathoz*, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény

16. § (1) A nemzetiséghez tartozó személynek joga, hogy anyanyelvén használja a családi és utónevét, és joga van családi és utónevének hivatalos elismeréséhez.

(2) A nemzetiséghez tartozó személynek joga van saját és gyermeke utónevének saját nemzetiségének megfelelő megválasztásához és nemzetisége nyelvének szabályai szerinti anyakönyveztetéséhez.

Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény

46. § (1) A nemzetiséghez tartozó személy

- a) kérheti a gyermek családi nevének a nemzetiségi nyelv szabályainak megfelelő anyakönyvezését, és gyermekének az adott nemzetiségnek megfelelő utónevét adhat,
- b) kérheti az anyakönyvezett utóneve helyett az annak megfelelő nemzetiségi utónév bejegyzését,
- c) kérheti az anyakönyvezett családi neve helyett az adott nemzetiségi nyelv szabályai szerint képzett családi név bejegyzését, és
- d) kérheti, hogy a családi és utónevét, illetve a gyermek családi és utónevét az adott nemzetiségi nyelven is bejegyezzék.

Jogi háttér III.

- nemzetiségi utónévként az érintett **országos nemzetiségi önkormányzat által összeállított és közzétett nemzetiségi utónévjegyzékben** szereplő utónév anyakönyvezhető (At. 46. § (3) bekezdése)
- a nemzetiségi utónévjegyzékben nem szereplő nemzetiségi utónév tekintetében **az érintett országos nemzetiségi önkormányzat álláspontja tekinthető irányadónak (nemzetiségi családi névről is!)**
- azt az utónevet, amelynek bejegyzését az érintett országos nemzetiségi önkormányzat jóváhagyta, az országos nemzetiségi önkormányzat az utónévjegyzékbe **haladéktalanul köteles felvenni** (At. 46. § (4) bekezdése)
- az országos nemzetiségi önkormányzat az általa összeállított és vezetett nemzetiségi utónévjegyzéket a jogszabályban meghatározott adattartalommal 2021. március 1-jétől **a honlapján köteles közzétenni** (At. 46. § (5) bekezdése)

Jogi háttér IV.

Az anyakönyvi eljárások egyszerűsítéséről és elektronizálásáról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXVI. törvény célkitűzése

A nemzetiségi névviseléssel összefüggő rendelkezések **a nemzetiségi utónévjegyzék könnyebb hozzáférhetőségét** biztosítják és ennek köszönhetően lehetővé teszik **a nemzetiségi névviseléshez fűződő jog hatékonyabb gyakorlását**. Ennek érdekében a módosítás az országos nemzetiségi önkormányzat számára előírja a nemzetiségi utónévjegyzék elektronikus formában történő közzétételét, a folyamatos aktualizálás kötelezettségét, valamint egységesen meghatározza annak tartalmi elemeit.

Jogi háttér V.

Az országos nemzetiségi önkormányzat által közzétett nemzetiségi utónévjegyzék tartalmazza:

- a) a magyar anyakönyvbe bejegyezhető nemzetiségi utónevet,
- b) azt a tényt, hogy az adott nemzetiségi utónév női vagy férfi név,
- c) a nemzetiségi utónevet a nemzetiségi nyelv betűivel,
- d) ha a nemzetiségi utónév a magyar ábécében nem szereplő betűt tartalmaz, annak a magyar ábécé betűivel való átírását,
- e) - amennyiben van - a nemzetiségi utónév magyar megfelelőjét.

Gyakorlati aspektusok

- megfelelően tájékozott nemzetiséghez tartozó személyek *kontra* jogi „kiskaput” kereső magyar állampolgárok
- utónévjegyzékben nem szereplő nemzetiségi utónevek és a nemzetiségi utónévjegyzékben nem szereplő utónevek problematikája
- az utónévjegyzék jogszabályi előírásokkal összhangban álló naprakész vezetése és az utónévjegyzék közzététele
- a születés bejelentése során nyilatkozat a nemzetiségi családi és utónévről, valamint arról, hogy a nemzetiségi utónevet mely nemzetiség használja
- tájékozott anyakönyvvezető
- informatikai háttér

A nemzetiségi névviseelés a nemzetiséghez tartozó személyek **JOGA**, amelynek biztosítása a

a jogalkotó

a hatósági jogalkalmazó

az országos nemzetiségi önkormányzat

KÖZÖS FELELŐSSÉGE.

Köszönöm a figyelmet!

MINISZTERELNÖKSÉG

E-mail cím: hatosagi@me.gov.hu, anyakonyv@me.gov.hu